

Số: 179/2011/CV-VASEP

TP. Hồ Chí Minh, ngày 29 tháng 11 năm 2011

V/v kiến nghị các biện pháp kiểm soát XK
thủy sản tại QĐ 2654/QĐ-BNNPTNT

Kính gửi: Ông Cục Trưởng Cục NAFIQAD

Quyết định 2654/QĐ-BNNPTNT của Bộ NN&PTNT quy định các biện pháp kiểm tra tăng cường về chất lượng an toàn thực phẩm lô hàng thủy sản XK vào Canada và Nhật Bản (sau đây gọi tắt là Quyết định 2654) đã được ban hành và có hiệu lực kể từ ngày 31/10/2011. Đến nay, Văn phòng Hiệp hội Chέ biển & Xuất khẩu Thủy sản Việt Nam (VASEP) đã nhận được nhiều văn bản và kiến nghị các vướng mắc của các doanh nghiệp (DN) hội viên về nội dung trong Quyết định 2654.

Theo Quyết định nói trên, kể từ ngày 31/10/2011 trở đi các lô hàng XK vào Nhật Bản và Canada phải lấy mẫu kiểm tra kháng sinh 100%. Do quy định này, DN đã gặp phải rất nhiều khó khăn trong việc xuất khẩu vì bị kiểm tra chồng chéo, tốn kém nhiều thời gian, kinh phí để kiểm mẫu và tạo ra nhiều sự bất bình đẳng giữa các DN cũng như lợi thế cạnh tranh của hàng Việt Nam, cụ thể như sau:

- Hiện tại, các lô hàng thủy sản của DN Việt Nam khi XK vào thị trường Nhật Bản nếu được cấp giấy chứng nhận của Cục NAFIQAD không nhiễm hóa chất, kháng sinh cầm cung không được công nhận tương đương tại Nhật Bản và lô hàng này vẫn bị kiểm tra kháng sinh tại Nhật Bản theo quy định của Nhật Bản. Và thời gian qua, vẫn đề phát hiện hàng thủy sản Việt Nam nhiễm kháng sinh của CQTQ Nhật Bản chưa có dấu hiệu giảm đáng kể như mong muốn, mà còn phát sinh thêm các loại kháng sinh khác (Trifluralin, Enrofloxacin). Điều này cho thấy các biện pháp kiểm tăng cường (kiểm thành phẩm thủy sản của DN trước khi XK) trong thời gian 2 năm qua chưa phải là biện pháp phù hợp trong quản lý Nhà nước để giải quyết hiệu quả vấn đề kháng sinh. Biện pháp cốt lõi thuộc trong lĩnh vực nuôi trồng và quản lý việc sử dụng thuốc và hóa chất kháng sinh trong nuôi trồng thủy sản.
- Hơn nữa nếu cho rằng biện pháp kiểm soát đặc thù như QĐ 2654 nhằm tăng cường cho hoạt động kiểm soát kháng sinh của Doanh nghiệp khi thu mua nguyên liệu thì cũng quá tốn kém vì thực tế hiện nay Bộ Nông Nghiệp đang áp dụng biện pháp tạm ngưng cấp giấy chứng nhận chất lượng đối với Doanh nghiệp có nhiều lô hàng bị cảnh báo theo kết quả kiểm tra của thị trường nhập khẩu. Biện pháp này đã là quá khắt khe và các Doanh nghiệp phải tăng cường kiểm soát tối đa kháng sinh khi thu mua nguyên liệu. Rõ ràng việc áp dụng đồng thời hai biện pháp là quá chặt và tốn kém trong khi thực tế hiệu quả ngăn chặn cũng chưa được cải thiện đáng kể.
- Một số không ít các lô hàng XK đi hai thị trường trên có sử dụng nguyên liệu thủy sản nhập khẩu. Các lô nguyên liệu thủy sản khi nhập khẩu vào Việt Nam đều đã có Chứng thư Vệ sinh (Health Certificate) của nước XK đồng thời cũng đã được cơ quan Thú y (thuộc Bộ NNPTNT) lấy mẫu kiểm tra và chỉ khi đạt mới được phép nhập khẩu vào Việt Nam để gia công hoặc SXKK. Trong thực tế, các DN ché biển thủy sản của

Việt Nam đã đạt Điều kiện ATVS TP cũng không sử dụng kháng sinh trong quá trình chế biến tại nhà máy. Do đó, không nhất thiết phải kiểm tra kháng sinh 100% đối với các lô hàng XK được chế biến từ nguyên liệu nhập khẩu, đặc biệt là các sản phẩm dùng nguyên liệu tôm biển.

- Theo cách thức của QĐ 2654 kể trên, thì các DN chế biến có hệ thống kiểm soát chất lượng tốt, chưa bị cảnh báo hoặc rất ít khi bị thị trường cảnh báo cũng bị đánh đồng kiểm tra cùng chế độ với các DN chưa đạt hoặc đã bị cảnh báo. Điều này tạo ra sự không công bằng, gây tổn kém cho xã hội và cho các DN có uy tín và hệ thống tự kiểm tra tốt cũng như không khuyến khích được các DN tăng cường hệ thống tự kiểm tra.

Theo các quy định mới trong Quyết định 2654, với mỗi container (có 1 hoặc có đến vài mặt hàng), DN phải chi trả thêm từ 4,5 - 10 triệu đồng. Trong khi chi phí đầu vào đang ngày càng tăng cao, nhiều DN phải cố gắng đầu tư chất lượng để giữ bạn hàng và công nhân, thì chi phí này đang khiến các DN hết sức khó khăn. Và với biện pháp như vậy còn làm tăng thêm thời gian trữ hàng và chờ đợi từ 7-10 ngày có kết quả để sắp xếp lịch tàu và làm thủ tục XK, không chỉ tăng chi phí xã hội mà đang ảnh hưởng trực tiếp đến sức cạnh tranh của các DN thủy sản Việt Nam với các nước trong khu vực.

Sau khi tổng hợp và xem xét, Văn phòng Hiệp hội VASEP trân trọng đề nghị Ông Cục Trưởng xem xét và tham mưu cho Bộ có sự điều chỉnh, sửa đổi Quyết định 2654 để giúp tháo gỡ khó khăn cho DN nói riêng và cho ngành thủy sản nói chung, cụ thể như sau:

- Chỉ kiểm tra kháng sinh 100% đối với các DN XK đi Nhật Bản và Canada khi có lô hàng bị nước NK phát hiện và cảnh báo đối với các chi tiêu nêu trên. Quá trình kiểm tra nếu DN có liên tiếp 10 lô hàng không bị các cơ quan có thẩm quyền của Nhật Bản và Canada cảnh báo hóa chất, kháng sinh cấm thì cho phép miễn kiểm tra kháng sinh khi xuất khẩu.
- Miễn kiểm tra chỉ tiêu kháng sinh đối với các lô hàng xuất khẩu sử dụng nguyên liệu nhập khẩu để gia công, sản xuất xuất khẩu vào Nhật Bản.
- Tăng cường kiểm soát việc sử dụng hóa chất, kháng sinh sử dụng trong nuôi trồng thủy sản, trong đó, một biện pháp trước mắt là cấm việc lưu hành và sử dụng kháng sinh Enrofloxacin và đưa ra chất thay thế kháng sinh này.

Kính mong Ông Cục Trưởng xem xét và có ý kiến để một mặt duy trì được uy tín hàng thủy sản Việt Nam, một mặt đảm bảo sự công bằng và tăng sức cạnh tranh của các DN thủy sản Việt Nam tại thị trường Nhật Bản.

Xin chân thành cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên
- Chủ tịch HH;
- VPĐD HH tại Hà Nội;
- Lưu VP Hiệp hội.

**TUQ. CHỦ TỊCH HIỆP HỘI CHẾ BIẾN VÀ
XUẤT KHẨU THỦY SẢN VIỆT NAM
TỔNG THƯ KÝ HIỆP HỘI**

